

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
 Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/98 =

SUMAR

— Efectul inscripțiunii ipotecare asupra dobânzilor (urmare de d-l judecător *Andrei Rădulescu* :
 JURISPRUDENȚA

JURISPRUDENȚA

— Casație s. III : Gh. I. *Hristodorescu* cu *Ministerul de finanțe* (Părțile trebuie să plătească taxele de timbru și înregistrare încă de la formarea actului, chiar atunci când e încheiat sub semnătură privată și când ele privesc cesiuni de bunuri succesoriale asupra cărora nu se stabilise încă plata taxelor datorite pentru succesiune);

— Trib. Argeș : *Vasile Constantin și alții* cu *Sofia R. C. Popescu* (Despre exercițiul acțiunii posesorii între comoștenitori, coproprietari, comuniști);

— Judecătoria ocol. R.-Sărat : *X cu Y* (Cererea în judecată e valabilă și are putere introductivă de instanță chiar dacă nu e semnată de parte, sau e semnată numai prin punere de deget sau printr'un mandatar fără procură legalizată, dacă partea se prezintă în instanță și recunoaște cererea ca a sa);

— Trib. civil din Bar-sur-Seine (Prin predarea vinului în sticle înfundate la domiciliu și primirea lui de către cumpărător pe negustate, acest din urmă este presupus a-l fi agreeat și în consecință, nu poate rezilia vânzarea), cu o **Notă**.

Rezumatel Jurisprudenței Curței noastre de casație

— Casație s. II : No. 1: Sechestru asigurator.—Materie comercială.—Competință.—Complexul tribunalului.—Art. 614 pr. civilă și 907 c. comercial; No. 2: Pământ rural.—Urmărire silită.—Neadmisibilitate.—Art. 7 l. rurală din 1864, art. I legea interpretativă din 1879 și 110 l. j. p ;

— Casație s. III : Transport.—Pierdere parțială a mărfii.—Acțiune de despăgubire.—Dacă ea aparține destinatarului sau expeditorului.—Art. 421 și 432 c. comercial.

Efectul inscripțiunii ipotecare asupra dobânzilor

(Urmare *)

8. Care este momentul când inscripția conferă creditorului un drept asupra prețului? Cum zicea raportorul legii belgiene, chestiunea e în legătură cu reînnoirea inscripției. Mă voi ocupa mai întâi de înstreinarea silită. Nu poate fi momentul când se încheie tabloul de ordine al creditorilor, fiindcă prin acesta se determină numai locul în care creditorii își vor exercita drepturile lor, modul cum vor fi plătiți, potrivit cu titlurile lor de preferință și nu se dobândește un drept asupra prețului, care nici nu există și poate să nu existe, vânzarea ne mai având loc.

*) Vezi No. 45 și 48/915.

Nici adjudecarea definitivă nu poate fi acel moment pentru că vânzarea este încă supusă condițiunii de a se depune prețul și de a se admite această depunere, de a se emite ordonanța, de a fi transcrisă și mai ales de a rămâne definitivă ceea ce are loc prin expirarea termenului de recurs sau respingerea recursului. Chiar dacă s'a depus prețul creditorii n'au dobândit un drept definitiv asupra lui, pentru că este posibil să se caseze ordonanța de adjudecare, vânzarea să fie desființată și prețul restituit. Numai când a expirat termenul de recurs sau s'a respins recursul, când ordonanța a rămas definitivă s'a transmis în chip definitiv proprietatea imobilului vândut asupra adjudecatarului, iar în locul proprietății s'a stabilit iarăși definitiv prețul asupra căruia creditorii își vor exercita drepturile. În acel moment gajul creditorilor transformându-se în bani, ei au căpătat drepturi definitive asupra sumei rezultată din vânzare. Această interpretare rezultă din art. 564 noua proc. civilă, după care, când cele 40 zile dela data transcrierii s'au sfârșit fără să se facă cerere în Casație sau când cererea s'a respins și s'a îndeplinit dispozițiile art. 551, ordonanța se va executa, de va fi loc, și prețul se va împărți între creditorii, din art. 574, care prevede că îndată ce ordonanța a devenit executorie, creditorii vor depune titlurile creanței lor pentru facerea tabloului de împărțeală și din art. 578, după care când ordonanța va deveni executorie judecătorul comisar va încheia tabloul și va regula facerea plăților. Deci, când ordonanța este definitivă și executorie creditorii au dobândit asupra prețului un drept definitiv pe care îl pot realiza. Din acel moment nu mai pot fi ținuți nici să reînnoiască inscripțiunea. Așa fiind, probab.l că termenul «executată» din art. 565 pr. civ. este întrebuintat în loc de «executorie»; altminteri ar însemna că până ce nu se execută ordonanța, adjudecatarul n'a dobândit asupra bunului urmărit drepturile ce avea urmăritul, ar însemna că dacă nu va fi loc la executare (art. 564) sau dacă prin executare se înțelege numai executarea forțată cu ajutorul autorităților competente, adjudecatarul nu va dobândi acele drepturi niciodată, ceea ce e inadmisibil. Odată ce ordonanța a devenit executorie, conform

art. 567 pr. civ., adjudecatorul e socotit că a dobândit dreptul de proprietate și de folosință a bunului urmărit cu efect retroactiv din momentul depunerii prețului. Acestea i-au fost transmise de atunci, dar transmiterea a fost supusă condițiunei ca ordonanța să devină definitivă și executorie; condițiunea îndeplinindu-se, conform sistemului legislațiunei noastre, operează cu efect retroactiv și astfel adjudecatorul a devenit proprietar încă din acel moment. Pe cale de consecință și tot prin efectul retroactiv al condițiunei și creditorii dobândesc drepturi asupra prețului tot din acel moment, în care gajul lor, trecând în patrimoniul adjudecatorului a fost înlocuit prin prețul lui. Această soluție este consacrată și prin art. 581 pr. civ. după care dobânzile creanțelor ce se plătesc integral nu vor mai fi în sarcina datornicului din momentul depunerii prețului adjudecării la Casa de consemnație, afară numai de se va fi convenit altfel. Creditorii au drept numai la dobânda ce plătește Casa de depuneri iar pentru restul dobânzei și pentru despăgubirile pricinuite cu întârzierea de plată va fi ținut contestatorul care a fost respins în cererea sa.

După aceste texte momentul când creditorii dobândesc un drept asupra prețului este depunerea lui la Casa de depuneri; de atunci, nu mai pot pretinde alte dobânzi decât ale Casei de depuneri. Intre ei și debitor, cu privire la bunul urmărit, s'a rupt legătura; gajul s'a realizat, dreptul lor s'a fixat asupra prețului.

Din cele de mai sus rezultă că momentul când inscripția conferă un drept definitiv asupra prețului și când creditorii nu mai sunt ținuți s'o reînnoiască, este când ordonanța a rămas definitivă și executorie. Numai atunci se știe în mod sigur că există un preț asupra căruia se fixează drepturile creditorilor. Legiuitorul însă din cauza efectului retroactiv al condițiunei îndeplinite a admis depunerea prețului ca moment de fixarea drepturilor creditorilor asupra lui. Este adevărat că îndeplinirea condițiunei operează cu efect retroactiv, dar până unde merge acest efect? Legiuitorul pr. civile a socotit până în momentul depunerii prețului, dar tot în baza retroactivității s'ar fi putut alege adjudecarea definitivă; chiar de atunci vânzarea se poate socoti încheiată între părți și adjudecatorul e debitor pentru preț.

Așa s'a și hotărât cândva de Inalta Curte de casație¹⁾. Tot așa s'ar fi putut alege momentul transcrierei, cum s'a și hotărât uneori²⁾. Pentru a se evita discuțiunile și a avea un moment când este absolut sigur că vânzarea e definitivă, că există un preț asupra căruia creditorii își vor realiza drepturile lor, eră bine ca legea să fi ales momentul când ordonanța a rămas definitivă și executorie.

În starea actuală a textelor trebuie să admitem că

momentul care conferă creditorilor drepturi asupra prețului, este depunerea acestuia. Așa fiind acesta e momentul la care se sfârșește perioada de timp în care pot fi coprinși cei 3 ani prevăzuți de art. 1785 c. civ.

9. Ce dobândă se va plăti din acest moment până la încasarea sumei? Art. 581 pr. civ. pare că tranșează chestiunea; dobânzile creanțelor care se plătesc integral nu vor mai fi în sarcina datornicului din momentul depunerii prețului adjudecării la Casa de consemnație, afară numai de se va fi convenit altfel. Creditorii au drept numai la dobânda ce plătește Casa de depuneri și consemnație iar pentru restul dobânzei și pentru plata despăgubirilor pricinuite cu întârzierea de plată, va fi ținut contestatorul care a fost respins în cererea sa.

Cu toate astea în jurisprudența noastră, se pare influențată de doctrina și jurisprudența streină, s'a decis că întrucât procentele sunt accesoriul creanței, care este fixată asupra prețului, și întrucât creditorul ipotecar nu trebuie să fie prejudiciat din cauza întârzierilor de procedură, urmează ca procentele să fie plătite în cuantumul anterior și în acelaș rang cu capitalul, până la distribuirea prețului³⁾.

Să examinăm această chestiune.

Se pot prezenta 2 ipoteze: 1) părțile au convenit ca dobânzile să se plătească în acelaș rang cu capitalul până la o epocă posterioară depunerii prețului, fie până la facerea tabloului de împărțeală, fie până la achitare; 2) părțile n'au stipulat nimic asupra acestei chestiuni.

Luăm prima ipoteză și să admitem pentru moment că o asemenea convențiune ar avea efect față de toți creditorii, care iau parte la distribuirea prețului. Cum se va proceda?

Dacă s'a convenit să se plătească procentele din contract până la încheerea tabloului, ele vor fi socotite până în ziua când tabloul este încheiat de judecătorul comisar. Dacă tabloul rămâne definitiv, nefiind atacat sau fiind confirmat în urma atacărei, ziua încheierii lui este limita plății procentelor. Dacă este reformat în contestație sau în apel și cum în apel se pot cere dobânzi (art. 327 alin. III pr. civ.), refăcându-se tabloul se vor socoti dobânzile până în acea zi.

Cum se va determina suma când s'a convenit ca dobânzile să se plătească până la achitare? Achitarea n'o face Tribunalul ci Casa de depuneri, când se prezintă cel interesat. Dacă se ia ca limită a procentelor acel termen nu se va mai putea face calculele fiindcă în momentul facerii tabloului nu se știe când va avea loc achitarea. Dacă totuși s'ar admite că în afară de dobânzile care au curs până la facerea tabloului și pe care le-a putut calcula judecătorul comisar, trebuie să se plătească și dobânzile care curg posterior până la achitare, adică până la încasare, cine va mai fixa drep-

1) Cas. s. I, 25 Noembrie 1902. B. 1902, p. 1134.

2) Cas. s. II, 134/912. *Curierul Judiciar* 48/912, p. 575.

3) Cas. s. II, Decis. civilă 134/912, *Curierul Judiciar* No. 48/912, p. 575.

tul fiecărui creditor, fiindcă din pricina acelor dobânzi sumele din tablou vor fi modificate? Casa de depuneri n'are dreptul. Instanțele judecătorești? Ar însemna să înceapă din nou operația facerii tabloului și când acesta ar ajunge în stadiul achitării iarăși să se refacă și astfel să nu se mai sfârșească. Dacă s'ar socoti ca termen de achitare data procesului-verbal încheiat de tribunal, conform art. 585 pr. civ., despre creanțele ce au a se plăti îndată, încă nu s'ar putea calcula dobânzile la facerea tabloului fiindcă nu se știe când se va încheia acel proces-verbal. Față de aceste dificultăți nu rămâne decât să se procedeze astfel: Când nu sunt contestații judecătorul comisar va face tabloul calculând dobânzile până în ziua când efectuiază acea operațiune. Dacă sunt contestații ar trebui potrivit art. 580 proc. civ. să se ocupe numai de cele necontestate iar nu și de cele contestate, cum se face aproape totdeauna. Tabloul va fi încheiat numai după ce s'au rezolvat contestațiile în chip definitiv. La judecarea contestațiilor se va calcula dobânzile încă pe 15 zile socotite dela ziua pronunțării, până când expiră termenul. Nu se face apel, dobânda rămâne fixată așa cum s'a stabilit prin sentința dată în contestație. Se va face apel și se va reforma sentința, procentele vor fi socotite în momentul când se va pronunța hotărârea în apel. Se va respinge apelul, vor rămâne procentele din tablou iar pentru rest, adică pentru cele care au curs dela data când s'a făcut tabloul și până la rezolvarea apelului, ca și pentru despăgubiri, potrivit art. 581 al. II va fi ținut cel care a fost respins în cererea lui.

Tocmai aceste dificultăți spre a da efect convențiunei de a se plăti procentele până la achitare, lasă să se întrevadă că în contra unei astfel de convențiuni se pot face obiecțiuni.

De aceia vom cerceta ce efect are o asemenea convențiune față de ceilalți creditori.

În genere nici nu se discută și se admite afirmativa, întemeiată desigur pe libertatea convențiunilor și poate și pe art. 581 pr. civ.

Acest articol în primul alineat prevede că din momentul depunerii prețului dobânzile creanțelor ce se plătesc integral nu vor mai fi în sarcina datornicului «afară numai de nu se va fi convenit altfel». Din text rezultă că părțile se pot învoi ca și după depunerea prețului dobânzile chiar ale creanțelor ce se plătesc integral să fie în sarcina datornicului până la o epocă oarecare, fie încheierea tabloului, fie achitarea sumelor.

Întrebarea este dacă această convențiune are vreun efect față de ceilalți creditori, după ce drepturile lor s'au fixat în momentul depunerii prețului Debitorul nu mai e proprietar al imobilului și nici al prețului; cel mult poate fi copărtaș asupra prețului cu creditorii pentru ceea ce va rămâne după achitarea acestora. Pentru partea sa din preț debitorul este liber s'o greveze cu orice sarcină. Asupra acelei părți ca și asupra

oricărei alte averi se va putea exercita dreptul creditorului de a încasa dobânzi și după depunerea prețului, dacă astfel a convenit cu debitorul. Dar asupra părții din preț convenită creditorilor sau asupra întregului preț când debitorului nu-i mai rămâne nimic din el, cu ce drept acesta ar conferi o sarcină asupra unei averi care nu mai este a lui? Ce efect mai poate avea asupra averii celorlalți creditori convențiunea prin care debitorul s'ar fi obligat să plătească unui creditor dobânzi și după ce s'a depus prețul și s'a fixat drepturile creditorilor?

Art. 581 pr. civ. nu poate fi adus în sprijinul afirmativ pentru că din el rezultă numai că părțile pot conveni ca și după depunerea prețului dobânzile să rămână în sarcina datornicului iar nu că aceste dobânzi au a se lua din ceea ce nu mai este al acestuia, din prețul imobilului.

Alineatul II al articolului 581 confirmă această interpretare pentru că din el reese că diferența între dobânda anterioară depunerii prețului și dobânda Casei de depuneri va fi plătită de contestatorul a cărui contestație a fost respinsă. Regula dar este: creditorii, fără deosebire, au drept, după depunerea prețului, numai la dobânda Casei de Depuneri. Din preț nu poate fi luată altă dobândă. A convenit debitorul să mai plătească și alta, îl privește; a provocat un contestator întârzieri pentru care creditorul nu poate fi obligat să ia numai dobânda Casei de Depuneri, diferența o va plăti contestatorul vinovat. Legiuitorul a voit să stabilească egalitatea între creditori în privința dobânzilor după depunerea prețului și acest principiu nu poate fi înlăturat de părți.

Se va obiecta poate că art. 581 vorbește numai de creanțele ce se plătesc integral și că dar la creanțele care nu se plătesc în acest chip s'ar putea plăti și alte dobânzi. Iată că o convențiune în sensul arătat n'ar avea efect față de ceilalți creditori când creanța se plătește integral; și-ar produce însă efectul când creanța nu se plătește integral. O soluție greu de admis.

Obiecțiunea nu rezistă dacă examinăm sensul art. 581, care e următorul: Dacă creanța se plătește integral, dobânzile nu mai rămân în sarcina debitorului; de atunci înainte creditorul are să primească dobânda Casei de depuneri. Dacă însă creanța e plătită integral dobânzile rămân în sarcina datornicului; capitalul rămas neachitat trebuie să producă dobânda stipulată; nimeni nu putea răpi creditorului acest drept. Când se face tabloul de împărțea se va proceda după regulile prevăzute de lege pentru imputațiunea plății. Se va imputa în primul rând asupra procentelor, afară de convenție contrară, și apoi asupra capitalului. Ceea ce rămâne din creanță va continua să producă dobândă stipulată. Ceea ce este trecut în tablou pentru achitare nu poate avea altă situație decât a creanțelor plătite integral, adică va avea drept numai la dobânda Casei de depuneri. Art. 581 alin. I, pentru a se evita orice

discuțiuni, a stabilit formal că nu mai sunt în sarcina datornicului dobânzile creanțelor achitate integral și că în viitor creditorul are drept numai la dobânda Casei de depuneri. Nu rezultă însă de aici că, în ce privește creanțele care se achită parțial, dobânzile care curg după depunerea prețului ar fi tot cele stipulate de părți. Din contră alin. II, al acestui articol, este general, așa că orice creditor care primește ceva din preț are drept pentru ceea ce primește numai la dobânda Casei de depuneri. Nici o excepție nu rezultă din text și ca atare nu poate fi admisă.

Convențiunea prin care debitorul s'ar fi obligat să plătească anumite dobânzi până la achitare își va produce efectul nu numai față de părți ci și față de creditori, dar numai pentru ceea ce a rămas neachitat din prețul care e de împărțit. Pentru ceea ce se achită fie parțial, fie integral, legea prin art. 581 alin. II, nu recunoaște după depunerea prețului drept la altă dobândă decât a Casei de depuneri.

Din momentul depunerii prețului legiuitorul n'a mai admis vre-o preferință între creditori în privința dobânzilor viitoare ci a stabilit principiul egalității: toți creditorii vor primi dobânda Casei de depuneri pentru ceea ce li se cuvine din prețul depus.

Dacă s'ar admite că o convențiune contrară are efect și față de ceilalți creditori s'ar nesocoti acest principiu, înlăturându-se citatul text și s'ar primejdui drepturile creditorilor. Creditorul cu procente mari, în special cei ipotecari și privilegiați, ar avea uneori tot interesul să întârzie încheierea tabloului fiindcă dobânzile lui curg și încă în acelaș rang cu capitalul. Cât timp vor fi fonduri din care să fie achitat el nu se va grăbi fiindcă primează pe ceilalți creditori. Și de unde aceștia în momentul depunerii prețului aveau cu ce fi plătiți se pot vedea expuși să nu mai primească nimic, din pricina convențiunei încheiată de debitor și aplicată asupra unor bunuri cari nu mai sunt ale acestuia.

Se va mai obiecta că în baza regulei: accesoriul urmează principalul, dobânzile urmează capitalul până la achitare. Convențiunea de care ne ocupăm nu face de cât admite acest lucru. De ce ea n'ar avea efect față de toți creditorii?

Este stabilit că dobânzile ca accesoriu urmează capitalul, dar legiuitorul nostru i-a adus oarecare restricțiune după depunerea prețului, prin art. 581, alin. I pr. civ. Chestiunea însă este nu dacă dobânzile urmează capitalul, ci care este cuantumul acestui accesoriu după depunerea prețului. Legiuitorul, condus de principiul egalității între creditori, a prevăzut în art. 581, alin. II pr. civ. că este numai dobânda Casei de depuneri. Dacă în baza legii creditorul n'are drept decât la acea dobândă, obiecțiunea de mai sus e neîntemeiată fiindcă convențiunea arătată întrece acest cuantum.

Se va zice că se lovește în interesele creditorului, care va suferi din pricina întârzierilor de procedură și

n'are mijloc să se apere printr'o convenție cu debitorul.

În primul rând o asemenea convențiune este perfect valabilă între creditor și debitor și între ei își va produce toate efectele. Debitorul poate să se angajeze să plătească dobânda și pe mai mult timp, dar pentru achitarea ei nu poate să ofere de cât bunurile sale iar nu prețul care nu-i al său. Liber este dar creditorul să urmărească pentru încasarea acelor dobânzi orice avere a debitorului. Că s'ar putea ca debitorul să devie insolubil în urma vinderii imobilului creditorul are ași reproșa că nu s'a interesat îndeajuns sau că nu l'a urmărit mai de timpuriu; în orice caz nu va putea să înlătore consecințele insolabilității, luând din preț partea altor creditori.

În al 2-lea rând pentru apărarea creditorilor contra unor întârzieri de procedură legea a înscris art. 581 alin. II, după care pentru restul dobânzei și pentru plata despăgubirilor pricinuite cu întârzierea de plată va fi ținut contestatorul care a fost respins în cererea sa.

Tot pentru apărarea intereselor creditorilor legiuitorul a scurtat și termenele de apel și de recurs. «Pentru ca operațiunile de distribuire, zice în expunerea de motive, să nu trăgănească prea mult și banii să nu stea neproductivi am prescurtat termenele de apel și de recurs».

Dar totuși vor suferi uneori interesele creditorului, de ex. când s'a admis contestația sau chiar de n'ar fi contestație, fiindcă tot va trece timp pentru citarea părților și alte formalități necesare tabloului. Va suferi creditorul din cauza acestor întârzieri primind numai dobânda Casei de Depuneri și prejudiciul său va fi și mai mare când n'a convenit cu debitorul să-i plătească diferența de dobândă sau când acesta nu mai are altă avere. Aceste întârzieri însă sânt provocate de îndeplinirea unor anumite formalități prevăzute de lege din anumite considerațiuni de interes general; și nu se poate pretinde ca numai drepturile unui anume creditor să fie apărate; drepturile unuia trebuie puse în concordanță cu ale celorlalți. Intorcând argumentul se poate spune: De ce ar suferi din cauza acestor întârzieri debitorul și ceilalți creditori? De altmintreli posibilitatea acestor întârzieri a fost prevăzută de creditor. Cine a contractat cu debitorul știe că se poate aștepta la anumite piedici până la realizarea dreptului.

Am văzut apoi că chiar dacă s'ar recunoaște efectul unei astfel de convențiuni față de creditori, ea n'ar putea fi valorificată decât cel mult până când tabloul rămâne definitiv. De la acea epocă până la achitare e imposibil a-i da vre-un efect asupra prețului care se împarte. Creditorul respectiv poate să reclame toate dobânzile stipulate dela debitor urmărindu-i alte bunuri dar asupra prețului care e de împărțit și se cuvine creditorilor nu va putea obține dobândă decât cel mult până la epoca arătată fiindcă în urmă instanța e desezizată. Or tocmai împrejurarea că nu se poate realiza în întregime acea

convențiune față de creditorii, dovedește că are în ea ceva șubred căci sau e valabilă și față de creditorii și trebuie să producă efect pe tot timpul convenit sau nu e valabilă și atunci nu i se poate recunoaște nici un efect. A-i recunoaște efect numai pentru o parte din timpul convenit nu-i admisibil.

Dacă în genere o convențiune care ar prevedea plata procentelor până la achitare în cuantum anterior nu poate avea efect față de creditorii decât până la depunerea prețului, cu atât mai mult nu poate avea efect convențiunea în care, fiind o ipotecă sau un privilegiu, s'ar stipula că dobânzile posterioare depunerii prețului nu numai că vor fi plătite din preț în acelaș cuantum cum au fost plătite până atunci ci și în acelaș rang cu capitalul. Dacă debitorul nu mai poate contracta obligațiuni asupra unui lucru care nu-i al său: prețul, cum ar fi posibil să stabilească chiar cauze de preferință? Și aceasta chiar de ar fi posibil, fără observarea art. 1785 și fără vre-o altă formalitate de publicitate? Ceeace nu puteau face părțile înainte de depunerea prețului decât cu observarea art. 1785 să poată face posterior acelei date și fără vre-o formalitate? Că nu se mai poate lua inscripțiune asupra unui lucru mobil cum e prețul, e adevărat, dar când legea prin art. 581 pr. civ. a arătat cum se va proceda și care sunt drepturile creditorilor, fără a face vre-o distincțiune, este posibil să se admită cauze de preferință, contra celor stabilite de acel text? Dacă legiuitorul ar fi voit ca și fără inscripțiune, creditorii privilegiați și ipotecari să ia în acelaș rang cu capitalul și dobânzile până la achitare ar fi spus-o. Tăcerea legii dovedește că a înțeles să se aplice în totul textele arătate mai sus: nu există preferință pentru ipotecari fără inscripție iar după depunerea prețului toți creditorii au drept numai la dobânda Casei de Depuneri.

Doctrina și jurisprudența franceză și belgiană nu pot avea multă importanță în cauză fiindcă altele sunt la noi textele din procedura civilă, privitoare la chestiune.

Din toate cele expuse rezultă că o convențiune prin care părțile ar conveni să se plătească dobânzile în cuantum anterior depunerii prețului și posterior acestei date și în acelaș rang cu capitalul, nu poate avea efect față de creditorii care iau parte la împărțirea prețului.

II. Când părțile n'au stipulat nimic în această privință în contractul lor, se poate ca pe cale de interpretare să se admită că dobânzile, fiind un accesoriu, vor fi plătite în acelaș rang cu capitalul, până la achitare?

Dacă convențiunea expresă a părților nu poate produce acest efect, cu atât mai mult nu se poate stabili un asemenea drept pe cale de interpretare. Preferință în baza inscripțiunii nu li se poate da fiindcă nu mai e inscripțiune.

Regula: accesoriul urmează principalul, am văzut că a suferit restricțiuni prin art. 581 al. I, pr. civ. și de la data depunerii prețului creditorii n'au drept decât la dobânda Casei de Depuneri. Legea nefăcând distincțiune

nici creditorii ipotecari sau privilegiați nu vor fi excepția de la această regulă. O interpretare în sens contrar violează art. 581.

ANDREI RĂDULESCU

(Va urma)

Judecător Trib. Ilfov

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 27 Maiu 1914

Președenția D-lui I. DUCA, Președinte

Gh. I. Hristodorescu cu Ministerul de finanțe ș. a.

Timbru și înregistrare — Cesiune de drepturi succesoriale. — Act sub semnătură privată. — Plata taxelor în momentul formării actului. — Contravențiune. — Art. 51 și 86 l timbrului

1. Din dispozițiunile art. 51 și 86 ale legii timbrului rezultă în mod neîndoios că părțile trebuie să plătească taxele de timbru și înregistrare încă de la formarea actului, sub pedeapsă de a plăti amendă în caz de contravențiune, fiind indiferent dacă partea s'a servit în mod public și din propria sa inițiativă de actul ce l'a încheiat sau dacă contractul a fost eribat de contravenient fără voia sa, fiind forțat de alte împrejurări, ca atunci când cu ocazia unui proces se deferă jurământ unei părți asupra existenței unei convențiuni.

2. În lipsa unei dispozițiuni formale a legii, nu se poate pretinde ca plata taxelor de înregistrare pentru ceziunea unor drepturi succesoriale să fie amânată după stabilirea și plata taxelor datorite pentru cesiune, fiind vorba de două acte juridice cu totul deosebite și de sine stătătoare.

Decizia 185/914. — Respinge recursul făcut de Gh. I. Hristodorescu, contra sentinței Tribunalului Ilfov s. II, dată în proces cu Minist. de finanțe, Roza I. Cohen, Jacques E. Cohen ca soț, Carolina I. Ergas, Isidor Ergas ca soț, Rachela I. Sabetay și S. I. Sabetay ca soț.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați N. Papadat și N. Mitescu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-nii avocați Zeuceanu și Marinescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

I. «Violarea și rea interpretare a art. 1 din legea timbrului, omisiune esențială și nemotivare.

«În adevăr, am invocat că art. 1 din legea timbrului, pune principiul fundamental în ce privește impunerea actelor la taxele de timbru și înregistrare impunând numai actele, convențiunile și transacțiunile propriu zise, adică acele acte care, după natura lor produc efecte în consecință, iar nu și actele secrete, făcute de părți în mod provizoriu și destinate a le da ființă, sau a le executa sau nu după împrejurări și în viitor.

«Actele de natura acestor din urmă fiind numai niște proiecte, ele nu pot intra în preciziunile legii timbrului și prin urmare nu pot fi impuse la taxarea prevăzută de zisa lege.

«Tribunalul violând dispozițiunile art. 1 cuprinde în clasificarea actelor acolo prevăzute și actele secrete sau proiectele de acte și, ce este mai mult, nici nu motivează pentru ce interpretă legea timbrului în așa mod, ceace constituie și o omisiune esențială.

II. «Violarea și rea interpretare a art. 47 al. 4 din legea timbrului, exces de putere și omisiune esențială.

«Contravențiunea ce se pretinde că a-și fi făcut-o, se referă la cesiunea unui drept incorporal adică emolumentul unei succesiuni nelichidate încă, care cesiune după art. 1393 și 1399 din codul civil nu poate fi clasată în vânzările propriu zise, de oarece în asemenea vânzări obiectul nu este încă determinat, și în sprijinul acestei păreri am invocat chiar circulara No. 74927 din 1913 a Ministerului de finanțe prin care se dispunea ca pentru vânzarea sau cesiunea averilor succesoriale nu se pot percepe taxele mai înainte de a se fi perceput taxele de moștenire

«Cu toate acestea Tribunalul interpreta în altfel dispozițiile art. 47 al. 4 din legea timbrului și cu exces de putere nu ține socoteală de circulara No. 74927 și ce este mai mult, nici nu se pronunța asupra mijlocului nostru întemeiat pe zisa circulară».

Având în vedere că se constată din sentința supusă recursului că Roza Cohen, Carolina I. Ergas și Rachela S. Sabetay au fost puse în contravențiune împreună cu Gh. I. Hristodorescu prin procesele verbale încheiate la 5 Februarie 1913 de către inspectorul financiar V. Săvescu, pentru faptul că ceidintăiu au vândut lui Gh. Hristodorescu drepturile succesoriale ce aveau în averea defunctului lor tată Samuel Arie printr'un contract de vânzare sub semnătură privată cu data de 30 Martie 1911, fără să fi plătit taxele de înregistrare datorite fiscalului încă dela formarea actului, contravenind astfel dispozițiilor art. 47 al. 4, 51 și 91 din legea timbrului;

Că în contra acestui proces-verbal numiții au făcut apel la Tribunal care a menținut contravențiunea ce li se imputa ridicând însă taxa și amenda la valoarea indicată ca preț în actul de vânzare încheiat între părți;

Având în vedere că tribunalul pentru a decide astfel, analizând și interpretând actul de vânzare-cesiune cu data de 30 Martie 1911, prezintat în copie de către numiții contravenienți, care nu a fost contestat de ei, nici în ce privește conținutul, nici în ce privește semnăturile, constată că Roza Cohen, Carolina I. Ergas și Rachela Sabetay au vândut lui G. Hristodorescu în mod definitiv, prin acest act sub semnătură privată făcut în patru exemplare semnat de toate părțile contractante, drepturile lor succesoriale în averea defunctului lor tată Samuel Arie, pe prețul de 935000 lei plus dofele ce ele eventual ar fi chemate să raporteze față de ceilalți moștenitori și că cumpărătorul a și numărat o parte din preț urmând a se plăti restul ratelor la termenele stipulate în act;

Având în vedere că numiții contravenienți au susținut la instanța de fond că acest act ar cuprinde numai un proiect de vânzare, iar nu o vânzare perfectă și că în orice caz nu s'au servit în public de acel act, iar în al doilea loc că taxele de înregistrare pentru o cesiune de drepturi succesoriale, nu se pot pretinde de fisc decât după ce se va fi evaluat și plătit taxele pentru succesiune;

Având în vedere însă că, în această privință Tribunalul examinând și interpretând cuprinsul susmenționatului act de cesiune, constată în fapt, fără a fi denaturat vre-o clauză clară și precisă dintr'ânsul, că părțile au convenit în mod definitiv atât asupra obiectului vândut care este calitatea lor de moștenitoare care le dă dreptul la universalitatea bunurilor ce compun moștenirea, cum și asupra prețului pe care părțile l'au fixat la suma de 935000 lei; că împrejurarea că prin

art. 6 din act părțile se înțeleg ca vânzătoarele să reprezinte pe cumpărător în toate procesele cu Statul și în procesul de partaj cu ceilalți moștenitori în calitate de mandatare ale cumpărătorului, nu poate să schimbe întru nimic natura și obiectul convențiunii; de oarece chiar din cuprinsul clauzei reese în mod precis că vânzătoarele ar avea față de cumpărător numai calitatea de mandatare în procesele indicate și că rezultatul acestor procese va privi numai pe cesionar, iar nu și pe cedente;

Având în vedere că legea timbrului prevede în art. 51 că taxele de timbru și înregistrare trebuiesc a fi plătite de părți încă de la formarea actului, sub pedeapsa prevăzută de lege; că art. 86 din aceeași lege pedepsește în caz de descoperire, orice persoană care în transacțiunile indicate în lege fie civile, fie comerciale sau pentru confecționarea actelor cuprinse într'ânsa, nu se va servi cu hârtie purtând timbrul legal încă de la formarea actului;

Considerând că din aceste dispozițiuni clare și formale ale legii timbrului, rezultă în mod neîndoios că părțile trebuiesc să plătească taxele de timbru și înregistrare încă de la formarea actului, ceace mai rezultă și din cuvintele «în caz de descoperire» întrebunțate de legiuitor în art. 86, care învederează destul de lămurit că de câte ori asemenea acte cad în mâinile agenților fiscalului, aceștia au dreptul a constata contravențiunile ce s'ar fi comis, fiind indiferent dacă contravenientul s'a servit în mod public sau din propria sa inițiativă sau de actul ce l'a încheiat sau dacă acel contract a fost exibat de contravenient fără voia sa fiind forțat de alte împrejurări, cum a fost cazul în specie, actul fiind produs de apelante cu ocazia jurământului ce li s'a deferit de un frate al lor asupra existenței acestei convențiuni cu ocazia unui proces ce se desbătea între dânsii;

Considerând că astfel fiind, din moment ce se constată că părțile au încheiat un act definitiv, ca în speță, și care s'a și executat chiar, prin plata parțială a prețului, precum se constată din mențiunea făcută în act pentru primirea primei rate și din cea din josul actului pentru primirea celei a doua rate, urmează că taxele erau datorite fiscalului din chiar momentul formării actului, ceace părțile nefăcând, au căzut în contravențiune;

Având în vedere, apoi în ce privește obiecțiunile ridicate de recurenți, că nefiind încă stabilite taxele pentru succesiunea Arie, Statul nu ar putea pretinde taxele pentru cesiunea drepturilor succesoriale, că această obiecțiune este neîntemeiată de oarece în lipsa unei dispozițiuni formale a legii, nu se poate pretinde că plata taxelor de înregistrare pentru cesiunea unor drepturi succesoriale să fie amânate după stabilirea și plata taxelor datorite pentru succesiune, fiind vorba de două acte juridice cu totul deosebite și de sine stătătoare;

Considerând că aceasta fiind starea de drept și de fapt a procesului și Tribunalul judecând în acest mod n'a violat art. 1 și 47 al. 4 din legea timbrului și nu a săvârșit nici exces de putere nici vre-o eroare gravă de fapt, așa că recursul urmează să fie respins ca nefondat;

Pentru aceste motive, respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ARGEȘ, S. I

Audiența dela 11 Noembrie 1914

Președenția d-lui C. DUMITRESCU judecător

Sentința civilă No. 403

Vasile Constantin ș. a. cu Safta R. G. Popescu

Comoștenitori, coproprietari, comuniști — Exercițiul acțiunilor posesorii între ei. — Posesiune echivocă. — Inadmisibilitate.

Substituirea posesiunii echivoce prin o posesiune cu

titlu de proprietar. — Admisibilitate. — (Art. 31 din legea jud. de ocoale).

Potrivit art. 31 din legea pentru judecătoriile de ocoale, care cere pentru exercițiul acțiunilor posesorii, ca posesiunea reclamantului să întrunească condițiunile art. 1846 și 1847 c. c., prin asemenea acțiuni se apără numai posesiunea exclusivă a unui imobil. Exercițiul lor, deci, care se întemeiază pe o posesiune cu titlu de proprietar, nu-l pot avea și comostenitorii între ei, pentru apărarea posesiunii lucrului comun, atâta timp cât durează starea de indiviziune, de oarece în acest timp comostenitorii posedând unii pentru alții lucrul comun, ei exercită asupra lucrului comun o posesiune echivocă.

Intr'adevăr în timpul stării de indiviziune comostenitorii, urmând a respecta până la împărțeală natura și destinațiunea lucrului comun, în scopul unei folosințe comune, din această cauză și atâta timp cât ei respectă această îndatorire, nici n'au nevoie de exercițiul acțiunii posesorii, pentru a apăra între ei posesiunea comună, de această acțiune putând uza, numai înotriva terților turburători, față de care posesiunea comună este exclusivă.

Oridecâteori însă, un comostenitor substituie posesiunii sale echivoce, asupra averii comune, o posesiune cu titlu de proprietar, cum ar fi prin vânzarea unui lucru determinat din averea indiviză, în folosul unui strein, consimțită de comostenitor fără învoirea celorl'alți comostenitori, — în asemenea caz actul comostenitorului constituind o turburare la folosința comună, cu caracter de folosință exclusivă și personală, posesiunea comună poate fi apărată prin acțiunea posesorie înotriva comostenitorului, care prin actul său schimbă destinațiunea lucrului comun, și ca atare, oricare din comostenitori sau comuniști, în numele comunității, are exercițiul acțiunii posesorii contra unui asemenea comunist, întocmai ca și în contra unei terțe persoane, pentru a face ca să înceteze turburarea

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Vasile Constantin și Nae Vasile Constantin, în contra cărții de judecată civilă No. 149/910 a judecătorii rurale Suseni din Ocolul Costești, prin care admitându-se acțiunea posesorie pornită înotriva numiților de către Safta Radu C. Popescu, tutearea legală a minoarii sale fice, au fost obligați ca să lase acesteia în liberă posesiune un petec de pământ pomost, situat în comuna Suseni, în suprafață de un hectar, având învecinările arătate în hotărîrea apelată;

Având în vedere actele din dosar, susținerile părților și concluziunile d-lui reprezentant al ministerului public;

Având în vedere că din toate acestea rezultă, că după urma defunctului Radu C. Popescu rămânând 2 fice, una majoră Gherghina Mocanu, și alta minoară, aflată sub tutela intimatii, mama acesteia, cum și avere, cea dintâi, la 4 Februarie 1910, a vândut apelanților 1 ha. pământ din averea succesorală rămasă după urma defunctului R. C. Popescu și care formează obiectul prezentei acțiuni. Apelanții în primăvara anului 1910, intrând în posesiunea pământului cumpărat, intimata la 5 Aprilie 1910, în calitate de tuteare legală, a pornit în contra numiților prezenta acțiune în reintegrare;

Având în vedere că apelanții recunoscând toate acestea, cum și faptul că dela moartea lui R. C. Popescu, până în momentul deposedării, imobilul ce formează obiectul acțiunii posesorii, s'a stăpânit în indiviziune de către intimată, în calitate de tuteare legală a ficei sale minoare, împreună cu Gherghina Mocanu, au obiectat că din această cauză, intimata nu poate avea exercițiul acțiunii posesorii de față, înotriva devălmașii sale Gherghina Mocanu, reprezentată prin apelanți, posesiunea intimatii nefuntruind condițiunile art. 1846 și 1847 c. c.;

Considerând că neconstatându-se că dela deposedare

până la pornirea acțiunii n'a trecut un an, că înainte de deposedare, intimata a posedat cel puțin un an, imobilul ce formează obiectul acțiunii, — pentru a decide că prezenta acțiune este întemeiată, cată a examina dacă față cu împrejurarea că intimata în calitate de tuteare legală, a posedat în indiviziune locul din proces dimpreună cu Gherghina Mocanu, cea care i-a vândut apelanților, posesiunea intimatii întrunește condițiunile art. 1846 și 1847 c. c., — cu alte cuvinte, dacă intimata în calitate de tuteare legală, ca comostenitoare cu Gherghina Mocanu, asupra locului din proces, ar avea din această cauză, contra acesteia exercițiul acțiunii posesorii;

Considerând că potrivit art. 31 din legea pentru judecătoriile de ocoale, care cere pentru exercițiul acțiunilor posesorii, ca posesiunea reclamantului să întrunească condițiunile art. 1846 și 1847 c. c., prin asemenea acțiuni se apără numai posesiunea exclusivă a unui imobil. Exercițiul lor, deci, care se întemeiază pe o posesiune cu titlu de proprietar, nu-l pot avea și comostenitorii între ei, pentru apărarea posesiunii lucrului comun, atâta timp cât durează starea de indiviziune, deoarece în acest timp comostenitorii, posedând unii pentru alții lucrul comun, ei exercită asupra lucrului comun o posesiune echivocă;

Că în timpul stării de indiviziune comostenitorii urmând a respecta până la împărțeală natura și destinațiunea lucrului comun, în scopul unei folosințe comune, din această cauză și atâta timp cât ei respectă această îndatorire, nici n'au nevoie de exercițiul acțiunii posesorii, pentru a apăra între ei posesiunea comună, de această acțiune putând uza, numai înotriva terților turburători, față de care posesiunea comună este exclusivă;

Că însă, oridecâteori, un comostenitor substituie posesiunii sale echivoce, asupra averii comune, o posesiune cu titlu de proprietar, cum ar fi prin vânzarea unui lucru determinat din averea indiviză, în profitul unui strein, consimțită de comostenitor fără învoirea celorlalți comostenitori, — în asemenea caz actul comostenitorului constituind o turburare la folosința comună cu caracter de folosință exclusivă și personală, posesiunea comună poate fi apărată prin acțiunea posesorie înotriva comostenitorului, care prin actul său schimbă destinațiunea lucrului comun, și ca atare, oricare din comostenitori sau comuniști, în numele comunității, are exercițiul acțiunii posesorii contra unui asemenea comunist, întocmai ca și în contra unei terțe persoane, pentru a face ca să înceteze turburarea;

Considerând într'adevăr că prin acțiunea posesorie, urmărindu-se apărarea sau dobândirea posesiunii contra turburătorilor sau uzurpatorilor ei, ea face deci parte din actele de conservare a patrimoniului comun, și prin urmare poate fi pornită de oricare comunist fără concursul celorlalți coproprietari sau comuniști, fie în contra comunistului care n'ar respecta natura și destinațiunea lucrului comun, opunând folosinții comune un drept de folosință exclusivă sau personal, care să contrazică folosința comună, cum și în contra terților turburători, căci în ambele cazuri comunistul nu lucrează atât în numele său cât mai cu seamă în numele și pentru folosul întregii comunități pe care o reprezintă;

Că, așa fiind și cum actul Gherghinii Mocanu, de a fi vândut apelanților locul din proces, posedat în indiviziune cu intimata în calitate de tuteare legală a ficei sale minoare, constituie din parte-i un act prin care numita înainte de împărțeală, a consolidat în persoana sa, proprietatea acestui loc, intimata în numele comunității, are exercițiul acțiunii posesorii, atât înotriva Gherghinii Mocanu cât și în contra apelanților, cari ca terțe persoane au intrat în posesiunea imobilului cumpărat, pentru a face să înceteze turburarea și a reda comunității, posesiunea imobilului ce formează obiectul acțiunii;

Că, prin urmare, acțiunea posesorie pornită de Safta

R. C. Popescu, în calitate de tutoare legală a minoarii sale fiice, una din coproprietărele imobilului ce formează obiectul acestei acțiuni, întrunind câte trele condițiunile cerute de art. 31 din legea pentru judecătoriile de ocoale, pentru existența acțiunilor posesorii, ea cată a fi admisă;

Că, deci apelul de față fiind neîntemeiat, el cată a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Const. Dumitrescu, judecător de ședință, trib respinge, etc.

(ss) C Dumitrescu, Toma G Popescu.

Judecătoria ocolului II R.-Sărat

Cartea de judecată civilă No. 49/915

Cerele în judecată. — Semnătura ei.

Cererea în judecată e valabilă și are putere introductivă de instanță chiar dacă nu e semnată de parte, sau e semnată numai prin punere de deget sau prin un mandatar fără procură legalizată, dacă partea se prezintă în instanță și recunoaște cererea ca a sa.

Judecata,

Asupra incidentului ridicat de pârît tinzând la anularea acțiunii, pe motiv că nu a fost semnată personal de reclamant ci de avocatul său, fără a avea pentru aceasta o procură legalizată.

Având în vedere că formalitatea semnăturii nu e dintre acelea prevăzute de art 69 și 70 pr. civ. sub pedeapsa de nulitatea petițiunii, fiind deajuns pentru individualizarea reclamantului ca el să-și arate lămurit numele, pronumele, profesiunea și domiciliul său; iar pe de altă parte nu se poate susține că lipsa semnăturii sau o semnătură falsă ar putea cauza părți adverse vre-o vătămare, din moment ce reclamantul se prezintă în instanță și declară că-și însușește reclamațiunea;

Considerând că legiuitorul chiar acolo unde a cerut expres formalitatea semnăturii, ca la petițiunea de apel

și de opozițiune (art 316 și 154 pr. civ.), a încuviințat ratificarea semnăturii făcută de altul în termenul fatal acordat acestor căi de atac și prin urmare e logic a se încuviința o asemenea ratificare și la petițiunile introductive de instanță, unde neexistând nici un termen fatal, ratificarea urmează a se face în orice timp;

Pentru aceste motive, judecatata respinge incidentul. Jude-ajutor (s) N. Negru.

Tribunalul civil din Bar-Sur-Seine

Audiența dela 11 Aprilie 1913

Vânzare de vin pe gustate. — Cazurile când marfa este agreată de cumpărător fără a fi fost gustată. — Art. 1987 C. civ. fr. (art 1301 C. civ. rom.).

Acel care cumpără dela un cârciumar mai multe sticle de vin înfundate, fără a-l fi gustat înainte de cumpărare, nu poate să restituie vinul cumpărat, sub cuvânt că gustându-l acasă nu-i convine, pentru că acest cumpărător n'a supus vânzarea unei degustări prealabile. Prin predarea vinului la domiciliu și primirea lui de către cumpărător, acest din urmă este presupus a-l fi agreat și, în consecință, nu poate rezilia vânzarea.

OBSERVAȚIE. — Doctrina și jurisprudența sunt constante asupra a estui punct. Vezi Troplong, *Droit civil expliqué, Vente*, I, art. 1587, No. 103, p. 122 (ed. a 5°). Vezi asupra vânzării subordonate gustărei (*ad gustum*), D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, tom. VIII, pag. 623 urm.

(N. R.).

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. II

Recurenta Marioara Cinski prin d-l avocat N. Durma.
Intimatul G. Carusy, în persoană.

Sechestru asigurător. — Materie comercială. — Competință. — Complectul tribunalului. — Art. 614 pr. civ. și 907 c. comercial.

1. Numai complectul tribunalului, iar nu președintele, are competența de a încuviința aplicarea unui sechestru asigurător.

O asemenea nulitate, rezultând din necompetența președintelui de a încuviința un sechestru asigurător, se poate invoca în orice stare a procesului și chiar din oficiu. (Cas. s. II, decizia civilă No. 55 din 2 Martie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel București s. I, No. 61/914).

Recurentul Oprea Georgescu, prin d-l avocat Anghel Atanasiu.
Judele sindic în fal. Oprea Georgescu, lipsă.

Pământ rural. — Urmărire silită. — Neadmisibilitate. — Art. 7 l. rurală din 1864, art. 1 l. interpretativă din 1879 și 1.0 l. j. p.

2. Pământurile rurale nu se pot înstrăina în mod silit, nici chiar către comună sau alt sătean care ar fi

în condițiunile legii, spre a putea cumpără de bună voie astfel de pământuri. (Casație s. II, decizia civilă No. 60 din 9 Martie 1915, prin care s'a casat decizia Curții de Apel București s. III, No. 200/914).

CASAȚIE S. III

Recurenta Direcția G-lă a C. F. R. prin d-l avocat Polizu.
Intimatul Niță Voicu și I. Răiculescu, în persoană.

Transport. — Pierderea parțială a mărfii. — Acțiune de despăgubire. — Dacă ea aparține destinatarului sau expeditorului. — Art. 491 și 432 c. comercial.

Destinatarul poate exercita toate drepturile derivând din contractul de transport, precum și acțiunea în despăgubire, numai după ajungerea lucrurilor transportate la locul de destinațiune.

De aici rezultă că dacă marfa expedită sau o parte din ea nu a ajuns la destinație, destinatarul nu poate avea acțiune în despăgubire pentru pierderea acelei părți din marfă în cursul transportului, ci numai expeditorul. (Cas. s. III, decizia 211 din 8 Aprilie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Ilfov s. II No. 1034/914).